

Nordjylland

AALBORG • VENDSYSSEL • HIMMERLAND • THY/MORS

■ Siden marts 2020 har forskere undersøgt sammenhængen mellem myndighedernes udmeldinger, mediernes dagsorden og befolkningernes adfærd for at kunne forstå og forudsige udviklingen i pandemien. Projektet kører til marts 2022.

■ HOPE står for 'How Democracies Cope with Covid-19: A Data-Driven Approach'.

Få nordjyder frygter at få corona, men vores adfærd har ændret sig markant

CORONA: Ifølge ny Panel Nordjylland-undersøgelse er meget få nordjyder bange for at få covid-19. Men de gode vaner holder vi fast i. Især én

Af Julian Drud Sørensen
jds@dnmh.dk

NORDJYLLAND: Kun hver 12. nordjyde er bekymret for at blive smittet med coronavirus.

Det viser en ny Panel Nordjylland-undersøgelse, hvor 1515 repræsentativt udvalgte nordjyder i hele regionen er blevet spurgt i perioden 9. september til 20. september.

Et resultat, der stemmer nogenlunde overens med de nationale tal. Det forklarer Frederik Jørgensen, som er postdoc ved Institut for Statskundskab ved Aarhus Universitet og en del af projektet HOPE, der gransker danskernes adfærd under corona.

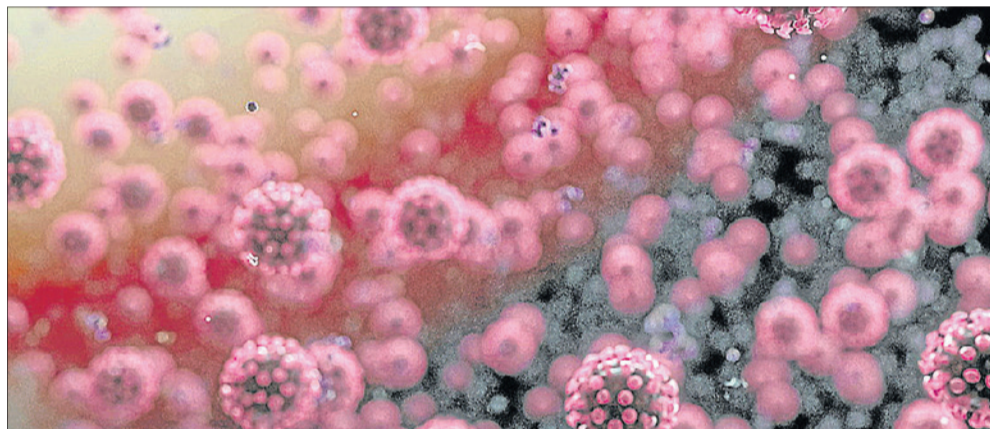
Ifølge ham er der to årsager til, at coronafrygten ikke er større.

- For det første er den objektive trussel blevet mindre, fordi mange er blevet vaccineret, så smitten i samfundet er faldet. For det andet er der meget få indlagte, og det betyder nok, at mange tænker, at det ikke er så farligt at få virussen, fordi vaccinen sandsynligvis vil tage toppen af sygdommen, siger han.

Vi vasker og spritter flittigt

Tallene i Panel Nordjylland-undersøgelsen viser også, at vores adfærd - på trods af det lave antal bekymrede - har ændret sig markant på flere punkter. Vi holder nemlig fast i de gode vaner. Især når det gælder håndhygiejnen.

Hele 94 procent svarer, at de vasker eller spritter hænder oftere, end de gjorde før corona. Når det gælder de andre punkter - eksempelvis villigheden til at holde sig

Selvom coronasmitten falder, holder vi alligevel fast i de gode vaner.

Frederik Jørgensen.
Foto: Aarhus Universitet

fra større forsamlings - er tallene også høje, men ikke i nærheden af de 94 procent, som holder fast i den gode håndhygiejne.

Men hvorfor er vi så flittige på netop dét punkt?

Det handler i høj grad om omkostningerne for det enkelte individ, forklarer Frederik Jørgensen. Man mister ikke noget ved at spritte af en ekstra gang. Til gengæld er tabet større, hvis man vælger at skære ned på sin sociale kontaktflade, lyder forklaringen.

Det er altså ikke nødvendigvis selve effekten af de gode vaner, der bestemmer, hvor vi er mest standhaftige.

I hvert fald ikke når smitte-truslen ikke er større. For så havde vi set en større villighed til at undgå eksempelvis større forsamlings, mener Frederik Jørgensen.

- Som individ må man også lave en cost-benefit-analyse: Skal jeg lade være med at gå til koncerter og fodboldkampe? Eller er smitterisikoen så lav, at jeg godt tør? Mange er nået til et punkt, hvor de har behov for at komme ud. Vi har været underlagt en masse adfærderegler i lang tid, siger han.

Mundbindene er stort set væk

På ét punkt er tallet særligt lavt, når man dykker ned i Panel Nordjylland-resultaterne.

Kun hver 10. nordjyde bruger nemlig stadig mundbind. Et tal, der er sammenligneligt med HOPEs data, men alligevel "bemærkelsesværdigt", mener Frederik Jørgensen.

- Vi har set et vildt fald i brugen af mundbind, siden restriktionerne blev ophævet. Jeg tror, at den vigtigste forklaring skal findes i vores kultur. Vi har ikke været vant til at gå med mundbind i Danmark, heller ikke under tidligere smitteudbrud i forbindelse med andre sygdomme, siger han og vender tilbage til cost-benefit-punkten:

- Hvis man oplever, at risikoen ikke er særlig stor - på grund af den lave smitte, de mange vaccinerede og så videre - så vil mange også opleve mundbindet som en byrde, som vejer tungere end gevinsten ved at tage det på.

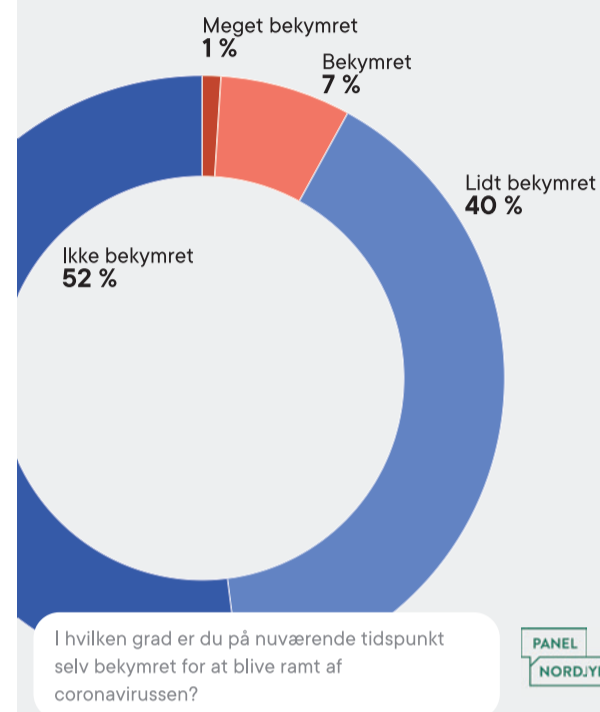
Ifølge Frederik Jørgensen vil vores adfærd gradvist bevæge sig tilbage til den, vi så før corona. I hvert fald hvis smitteudviklingen fortsætter i en positiv retning.

- I forhold til hygiejnen kan det godt være, at de gode vaner vil hænge ved. Især hvis man gør tingene let for folk. Hvis der for eksempel fortsat vil være spritdispensere rundtomkring i supermarkederne, tror jeg, det vil motivere mange til at holde fast. Men generelt tror jeg, at vi stille og roligt vil vende tilbage til det normale niveau. Det er mit bedste bud. Jo mere coronasituationen normaliserer sig, jo mere vil vores adfærd også normalisere sig, siger han og tilføjer:

- Men hvis der kommer en ny coronabølge - eller en ny pandemi - er jeg overbevist om, at man kan mobilisere folk igen.

Kun hver 12. er bekymret for at få corona

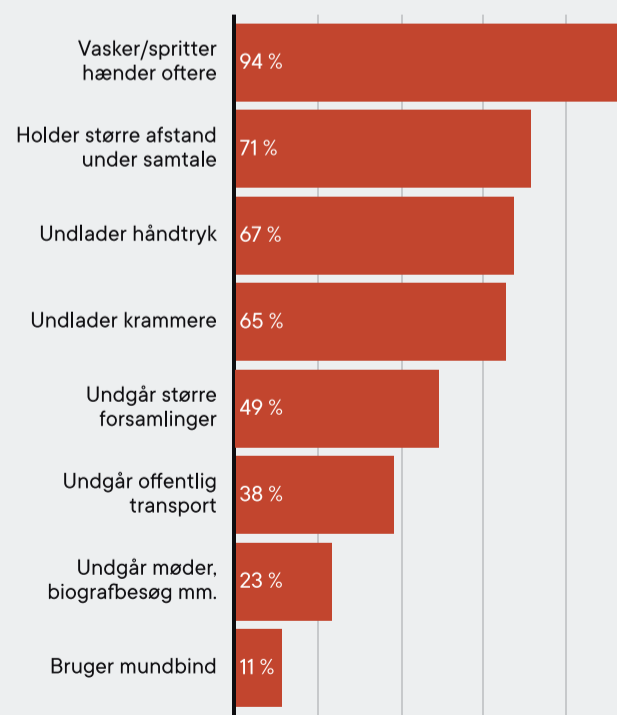
8 pct. af nordjyderne svarer, at de er "meget bekymret" eller "bekymret" for at blive ramt af virussen.

0 pct. svarede "ved ikke". Tallene er fra Panel Nordjylland - et telefon-rekrutteret webpanel - og er indsamlet i perioden 9.-20. september 2021. 1515 repræsentativt udvalgte nordjyder har deltaget i undersøgelsen. Kilde: Jysk Analyse. Grafik: Christian Made Hagelskjær

Nordjyderne holder fast i håndhygiejnen

94 pct. vasker og spritter stadig deres hænder oftere end før corona. Men kun 11 pct. af nordjyderne bruger mundbind.

Under både den første og anden bølge af corona fik vi en række nye vaner. Nu hvor de sidste restriktioner ophæves, vil vi gerne vide, om du stadig holder fast i nogle af disse vaner?

Tal for de, der har svaret "ja" eller "ja, til en vis grad". Tallene er fra Panel Nordjylland - et telefon-rekrutteret webpanel - og er indsamlet i perioden 9.-20. september 2021. 1515 repræsentativt udvalgte nordjyder har deltaget i undersøgelsen. Kilde: Jysk Analyse. Grafik: Christian Made Hagelskjær